

HOSANA

LIST HUMANITARNO-TERAPIJSKE ZAJEDNICE ZA POMOĆ OVISNICIMA - HOSANA

Subotica - Stari Žednik - broj 21, godina VI - Božić i Nova Godina 2014./2015.

BESPLATNI PRIMJERAK

SRETAN BOŽIĆ I NOVA GODINA

RIJEČ UREDNIKA

IMPRESUM

DALJE SAMO PREVENTIVA

vlč. dr. Marinko Stantić

Urednik Hosane i upravitelj Zajednice

Od kada je pošast droge, alkohola ili kocke uzelo svoj danak, počeli su se tražiti putovi oporavka. Jedno od uspješnijih rješenja pokazale su se terapijske zajednice, koje su kroz molitvu, rad i razgovor, dislocirane od naselja, primale u svoje okrilje mlade ovisnike, te ih polagano vraćala u život, davala novi život. Da bi se u jednoj Zajednici za odvikavanje od ovisnosti pružila adekvatna pomoć, potrebno je štićenicima osigurati pristojan ambijent, sa prehranom, smještajem, toplim domom, ali i stručnim timom koji bi savjetima davao smjernice za promjenu života. Za to je potrebna podrška šire društvene zajednice.

Od dana, 16.1.2015 Humanitarno-terapijska zajednica za pomoć ovisnicima - Hosana u Starome Žedniku, zbog finansijske iznemoglosti, ne prima više štićenike na oporavak. Ona dalje nastavlja samo s preventivnim radom. Štićenici koji su se toga datuma zatekli u Hosani, premješteni su u istu takvu Zajednicu u Čeneju kod Novoga

Sada, koju vodi pravoslavna crkva.

Kroz cijelo vrijeme Uprava Zajednice se trudila osigurati sve potrebno za život štićenika. Svaka pomoć koja je pružena dobro je došla. No, došlo se i do toga da su se mnogi naši donatori iscrpili, pa se nužno morao povući i ovaj potez. Mora se, ipak, reći i veliko hvala svima onima koji su na bilo koji način pomogli sedam i pol godina rada naše Zajednice. Je li baš moralno doći do ovoga čina? Uvjerjen sam da nije. Da je bilo više sluha i razumijevanja od strane onih koji su u mogućnosti podržati život Zajednice, danas bi još nizali radosti s onima koji su svoj put Kalvarije uspješno riješili.

Nije mi želja nikoga prozivati, još manje optuživati. Alternativno rješenje se našlo. Ukoliko se uvjeti stvore, ako će nekoga ovaj čin potaknuti na pomoć ovisnicima, Hosana će opet obnoviti svoje prvobitno poslanje. Do tada, bavit ćemo se samo preventivom.

urednik

HOSANA

list Humanitarno-terapijske zajednice za pomoć ovisnicima - Hosana

TROMJESEČNIK

OSNIVAČ

Humanitarno-terapijska zajednica za pomoć ovisnicima - Hosana

IZDAVAČ

Humanitarno-terapijska zajednica za pomoć ovisnicima - Hosana

UREDNIK

vlč. dr. Marinko Stantić

REDAKCIJA

prof. Tatjana Njegomir
Andraš Škofljaneč
Josip Josipović
Siniša Vulinović
prof. Dušan Uzelac
štićenici Zajednice
kao i njihovi roditelji

LEKTOR

prof. Tatjana Njegomir

FOTOREPORTER

Andraš Škofljaneč
Milkica Tomac

TEHNIČKI UREDNIK
Srđan Varo

KONTAKT

064/4616-394
064/9841-678
zhosana@yahoo.com
www.hosana.rs

ADRESA

Beogradski put 436
24224 Stari Žednik

TISAK

Rotografika d.o.o.
Subotica

NAKLADA

400 primjeraka

U SUSRET NOVIM PRIJATELJSTVIMA

Piše: Jasmina Šolaja Radenković

Jedanaesti je mjesec kiša, hladnoće i sivila. Ipak, 22.11.2014. godine bio je posve drugačiji, zahvaljujući milosti Gospodina čija se bezgranična ljubav prikazala u najljepšem obliku - stvaranju novih prijateljstava. Velečasni Marinko Stantić je tog dana objedinio dvije svoje odgovornosti u koje ulaže veliko znanje i sposobnosti:

prikazao se kao dobar pedagog i kao odgovoran upravitelj zajednice Hosana. I ne manje bitno, kao dobar prijatelj i kolega.

Naime, učenici I-2 odjeljenja Srednje poljoprivredno-prehrambene škole iz Sombora, čiji je razrednik velečasni Marinko i nekoliko njegovih kolega, profesora iz škole, bili su gosti Zajednice u Starome Žedniku. U prijateljskoj atmosferi, mladi ljudi su uvidjeli, na konkretnom primjeru, pogubnosti izbora krivog puta ovisnosti, preko isповijesti štićenika Zajednice, Aleksandra Mihajlovića. Učenici su postavljali pitanja Aleksandru i susreli se sa istinom da problem za ovisnošću može uništiti i one ljude koji su imali sve i bili primjer svakome.

Nakon šetnje Suboticom i posjete ergeli Kelebjia, došli smo u Stari Žednik. Oni koji su prvi puta u Hosani, nisu se mogli oduprijeti jakom pozitivnom dojmu koji se stiče prilikom upoznavanja sa Zajednicom:

ugodnost i prijateljska toplina je ono što smo svi osjetili. Štićenici su nas dočekali poput pravih domaćina, a za učenike i momke iz Zajednice organizirana je prijateljska nogometna utakmica, koja je na nekonvencionalan način razrušila sve predrasude i tabue koji postoje dok se ne upozna život ljudi koji su na putu ka oporavku od ovisnosti. Tokom čitavog dana, velečasni Marinko Stantić je pojedinačno razgovarao sa svojim učenicima o aktualnim i osobnim dilemama i problemima, te se na pedagoški sugestivan način približio učenicima i učvrstio uzajamno povjerenje. Njegove kolege iz Srednje poljoprivredno-prehrambene škole Sombor, Andrea Rac, Ivanka Mihajlov, Andela Kuzmanović, Novak Šarac, Tatjana Njegomir i Jasmina Šolaja proveli su ugodno poslijepodne u Zajednici. Oni koji su prvi puta u Hosani sa velikim zanimanjem upoznali su njen život, a i predrasude koje su eventualno postojale, nestale su. Predrasude su i jedan od ključnih problema sa kojima se Zajednica susreće, kao i ustanove nalik njoj, te je neophodno neprestano informiranje i upoznavanje javnosti o radu i mnogostrukoj društvenoj korisnosti njihovog postojanja.

Nije jednostavno pronaći put ka životu u istini, gdje vladaju odgovornost, rad, ljubav i povjerenje. Čini se da ga je još teže zadržati i prikazati mladom čovjeku koji je pun iskušenja i radoznalosti, koje odvode na krivi put. Jedna je staza samo ispravna, jedan je put najbolji za čovjeka - put koji je sazdan od ljubavi prema Gospodinu, bližnjima i samome sebi. Ovaj dan je bio dan stvaranja novih i učvršćivanja već postojećih prijateljstava, dan kada su mladi upoznati sa posljedicama krivih izbora, ali i dan koji je bio protkan radošću koja je ispunjavala svako srce i svaki trenutak.

Gosti daruju štićenike

VIJESTI

- Aleksandar Mihajlović, naš štićenik, bio je od 13.11.2014. četrnaest dana na svojoj tzv. prvoj provjeri.
- U subotu, 22.11.2014. učenici prve godine Srednje poljoprivredno-prehrambene škole iz Sombora, posjetili su Zajednicu Hosana
- upoznali se sa štićenicima i programom naše Zajednice.
- Đuro Vuković iz Subotice je u nedjelju, 7.12.2014. godine, službeno završio svoj boravak u Zajednici "Hosana". Đuri čestitamo i želimo da ga Božji blagoslov prati kroz život.

• Kroz protekli period naša se Zajednica predstavila na tribinama u Sivcu, Crvenki i Somboru.

• Od dana, 16.1.2015. Humanitarnoterapijska zajednica za pomoć ovisnicima - "Hosana", zbog finansijske iznemoglosti, ne prima štićenike u svoje okrilje. Ista će se

baviti samo preventivnim radom. Štićenici koji su se zatekli toga datuma u Zajednici "Hosana" premješteni su u pravoslavnu Zajednicu "Zemlja živih" u Čenej, kraj Novoga Sada. Hvala svima koji su na bilo koji način pomogli sedam i pol godina rada Zajednice "Hosana".

NEKAD OVISNIK, DANAS SRETAN SUP RUG I OTAC

INTERVJU

Hosana: Nedavno, točnije 5.10.2014. rodio vam se sin Marko. Čestitamo!
Koliko ste u braku?

Damir: U braku smo 16 mjeseci.

Sanelia: Da, rodio nam se sin. On je naš prvorodenac. Naravno, jako smo radosni zbog toga.

Hosana: Koliko se dugo poznajete?

Damir: Prije braka poznavali smo se osam godina.

Sanelia: Dovoljno dugo se pozajemo i valjda je i to razlog da živimo jednim sretnim životom.

Hosana: Damire, Vi ste imali problem sa drogom. U kom ste periodu bili u Zajednici na odvikavanju?

Damir: U Zajednici sam boravio od 2007. godine do 2010. No, prije mog boravka u Zajednici, moj put od marihuane do heroina bio je dug punih sedam godina.

Sanelia: Iako sam Damira poznavala iz vremena kada je bio u problemu sa drogom, ja nisam primjećivala da se on drogira.

Hosana: A kakva je bila reakcija kada ste saznali da Damir ima problem s drogom?

Damir: Bila je začuđena.

Sanelia: Damir mi je iskreno objasnio što se događalo, a ja sam ga pokušala takvog prihvatići, jer ga volim.

Hosana: Koji je bio odlučujući trenutak da i dalje ostanete zajedno, čak i da vašu vezu okrunite brakom?

Damir: Sanelia kaže da je odlučujuće to što je i dalje osvajam svojom pažnjom, nježnošću, iskrenošću.

Sanelia: Istina! Osim toga, Damir je kroz svoj boravak u Zajednici postao još bolja osoba. Naš međusobni odnos je puno kvalitetniji, iskreniji, sretniji. On to svakodnevno potvrđuje.

Hosana: Damire, kad si birao djevojku, buduću suprugu, na što si stavio naglasak? Zašto baš Sanelia?

Damir: Teško je ljubav opisati. Možda je odlučujuće bilo to što je vrijedna, pametna, duhovita.

Sanelia: Damir mi zna reći da ne treba suprugu koja sve zna o Bogu, nego onu koja Ga ima u sebi.

Hosana: Damir je već sedam godina bez droge, ali i bez ikakvih medikamenata da bi bio dobro. Ima li danas težnje, privlačnosti prema drogi, ili makar alkoholu?

Damir: Prema drogi i nema nešto posebno težnje, dok alkohol popijem kada je neka prigoda, ali sve je u granicama normale. Baš je Sanelia ta koja me podržava i ne dozvoljava mi da pretjeram u alkoholu.

Sanelia: Mislim da nisam ja odlučujuća da se on ne pretjera, nego on danas jasno zna što hoće, a što neće. Danas on upravlja sobom, a ne droga ili alkohol njime. To su plodovi Zajednice.

Hosana: Hvala vam na razgovoru.

Damir: Nema na čemu.

Sanelia: Hvala i Vama.

Razgovarao: Josip Josipović

Damir Malenčin je rođen 17.8.1988. u Subotici. Po zanimanju je automehaničar. Radno iskustvo koje je stekao boraveći u Zajednici pomoglo mu je da se danas bavi molerskim poslom i kuhanjem. U slobodno vrijeme bavi se sportom, osobito plivanjem.

Sanelia Malenčin je rođena 19.3.1991. u Subotici. Po zanimanju je kuhar. Zaposlena je kao kuharica u hotelu. Voli čitati, ali i pisati poučne priče.

Damir, Sanelia i Marko Malenčin

ŽELIM BITI ŽIV

Piše: Sandro Mulić

Obično ljudi kažu bio je sunčan, kišan, vedar ili tmuran dan kada su se rodili. Ja sam doznao da se toga 29.8.1977. godine očekivalo da će zdrava djevojčica ugleda svjetlost dana, a umjesto nje, priliku za život dobio je veoma glasan i zdrav dječak. Majka je u prvom trenutku mislila da se radi o zabuni, jer je bila sigurna da je rodila djevojčicu.

Prve dvije godine moga života majka, otac i ja smo živjeli skupa, sve dok nije došlo do razvoda braka kada ostajem živjeti s majkom. Nekih posebnih trenutaka vezanih za kontakt s mojim ocem se nešto posebno i ne sjećam. Rijetko me je posjećivao, a vikende koje sam provodio kod njega često bi bio više odsutan nego sa mnom. Često sam bio tužan zbog toga što nije bio toliko jak da odvoji malo svoga dragocjenog vremena za svoga sina. Bio sam živahno dijete, vedroga duha, jako komunikativan. S obzirom da smo živjeli na trinaestom katu, uz vožnju bicikla i crtanje, glavna zanimacija mi je bila bacanje svakojakih predmeta kroz prozor. Kao dijete pred polazak u školu želio sam raditi u javnom komunalnom poduzeću kao smetlar ili kao dirigent. Godine 1984. moja majka i ja se selimo u drugi stan. Moja majka je dosta radila da bi uspjela kako bi nas osigurala egzistencijalno, ali nekada nije to uspijevala unatoč velikim naporima. Vraćajući se iz škole kući, često sam bio sam i osjećao sam vremenom da me tu više ništa ne veže niti drži. Sva svoja razmišljanja, želje i strahove rješavao sam sa samim sobom i nisam više ni smatrao bitnim da s bilo kim podijelim stvari koje me muče. Kako sam već naveo,

bio sam veoma živahan i radoznao. U školi sam često znao dolaziti u sukob s učiteljima, zbog čega sam na kraju bio primoran promijeniti školu. Jako rano sam napravio iskustvo da su materijalne stvari bitne u životu i kako moji nisu bili imućni niti dobro finansijski potkovani, znao sam često osjetiti da sam drugaćiji nego drugi i osjećaj odbačenosti bi rastao. U tom dobu pravim i prve eksperimente s cigaretama i alkoholom, misleći da će kroz te stvari u društvu u kojem sam se kretao biti prihvaćeniji i da će konačno uspjeti negdje naći svoje mjesto. Društvo su mi činili pretežno stariji momci, jer mi je moja generacija bila veoma dosadna i nezanimljiva.

Kratko prije početka rata, majka i otac su ponovo uplovili u bračne vode: majka odlazi s očuhom, a ja prelazim živjeti kod oca i njegove nove supruge. Ubrzo dobivam dvije sestre s očeve strane i lagano se osjećam suvišan u kući. Ne želete kvariti njihovu obiteljsku idilu, svoje mjesto tražim na ulici. Počinjem izbjivati često iz škole, pušim, odlazim sam na nogometne utakmice i svoje nezadovoljstvo koje se vremenom taložilo počinjem pokazivati. Krajem osmoga razreda počinje rat. Tada kratko vrijeme provodim u Sarajevu, a onda s majkom i očuhom odlazim za Njemačku. Kako nisam poznavao jezik, prvi razred koji sam upisao bio je multinacionalni razred gdje sam s ostalim doseljenicima iz cijelog svijeta učio prve riječi, za mene do tada nepoznatoga jezika. Kvart u kojem sam odrastao bio je isto tako prošaran obiteljima iz cijelog svijeta i većina djece koja su tu živjela išla su u školu koju sam i ja pohađao.

S nekih 15 godina dolazim u dodir s lakšim drogama tj. marijuanom i hašišom, a nedugo zatim, dio moga života postaju i teške droge kao kokain, ekstazi, lsd, speed i sve što se moglo dobiti i isprobati. Bio sam uvjeren da sam našao ključ za moje strahove, komplekse i druge stvari koje su me brinule, ali to nije bilo tako. Neprimjetno sam tonuo sve više i više u vrtlogu laži i obmane. Lagano su dolazili problemi u školi. Tjelesno sam postajao

slabiji. Svi su primijetili samo sam ja uspješno sebe lagao i na kraju je uvjerio u to da je sve u redu i da svi drugi nisu normalni. Vremenom, granica tolerancije je rasla i način dolaska do opojnih sredstava je predstavljao sve veći problem, tako da se do novca dolazio na svaki mogući način i tu nije postajalo prepreke. Bio sam spremjan učiniti sve za trenutak lažne slobode. Dan sam zamijenio sa noći, u školu sam išao sve rjeđe i rjeđe. Kuću sam posjećivao kao nužno svratište. Razgovora s obitelji nije bilo i svi napor moje majke da me izvede na pravi put bili su uzalud. Nekada bi prolazili dani, a da ne bih došao kući. Kako je grad u kome sam živio na samoj nizozemskoj granici, svakodnevno bih odlazio tamo kako bi jeftinije uspio pokriti svoje potrebe.

Godine 1997. vraćam se u poslijeratno Sarajevo. Upisujem srednju umjetničku školu i zbog razlike u predmetima bivam primoran početi iz početka, od prvog razreda. Bio sam najstariji učenik u školi. To je bilo mirno razdoblje u mome životu; živio sam kod oca u želji da nadoknadim ono što sam nekada davno propustio. Kako se mnogo toga promijenilo, mislio sam da će od toga trenutka početi živjeti zrelo i odgovorno, ali sam se prevario jer promijeniti sredinu a ne sebe, nije bilo dovoljno. Poslije nekog vremena nastavljam starim putem misleći da imam sve pod kontrolom. Škola je išla dobro, imao sam djevojku koju sam volio, ali i pored svega nosio sam duboko u sebi prazninu koja je žudila za promjenom. Radi situacije sa mojom djevojkom odlazim živjeti sam misleći da je to rješenje, jer drugo rješenje nisam vidio. Moj otac i njena obitelj bili su protiv naše veze. Heroin je tada doslovno došao tiho kao lopov koji mi je na kraju oduzeo sve što sam posjedovao. Prvi mjesec nisam imao problema, jer sam imao materijalnih sredstava kojim sam financirao sve. On mi je pružio sve što sam ikada trebao: ljubav, toplotu, mir, snagu. Svjesno sam uništavao sebe i padao sve dublje i dublje, a da se jednostavno nisam želio oduprijeti i pružiti makar malo otpora. Bio sam umoran i prepustio sam se. Majka je živjela u Njemačkoj i sve vrijeme me novčano pomagala. O svim

tim zbivanjima nije znala ništa, jer sam uspijevao vješto izmislići priču i slagati kada je bilo potrebno. Radi problema koje sam pravio, odstranjuju me iz škole i pola godine pred kraj, bio sam totalno na dnu. Jedva, uz pomoć majke, uspijevam vanredno završiti školu i ići na liječenje u Zajednicu 2001 godine. Apstinencijska kriza bila je očajna i jedna od težih koje sam imao u životu. Momci koji su me usmjeravali u Zajednici pričali su o nekakvim problemima, strahovima, kompleksima. Ja se u tome nisam pronašao, jer nisam htio prihvatići da imam problem. Nakon devet mjeseci napuštam svojevoljno Zajednicu, ali ubrzo nastavljam starim načinom života. Jedina promjena je bila što sam u Njemačkoj upisao fakultet koji mi je na početku dosta dobro išao, ali vremenom sam ponovo lagano gubio tlo pod nogama i počeo sve iz početka. Često bih išao na odvikavanja u psihijatrijske ustanove, samo da bi smogao snage za dalje. No, ponovno bih padaо u isti problem, jer sam bio slab i umoran, bez vjere. Iz dana u dan, tonuo bih sve više i više, brže i brže. Pokušavao bih kroz metadonske programe uhvatiti priključak ka normalnom životu, ali sam uvijek samo više i više produbljivao svoju agoniju i udaljavao bih se totalno od realnosti. Bio sam samo sjena čovjeka. Pokušaje liječenja sam nastavio u terapijskim zajednicama gdje bi se na neko vrijeme sakrio od problema, ali uvijek kada bih izlazio, poslije kraćeg vremena bih se vraćao starom načinu života i bijegu od samog sebe i od svih ostalih koji su me okruživali. Nekoliko puta sam mislio odustati od svega, jer nisam video izlaza iz ovisnosti i mislio sam da je kraj, ali bih uvijek smogao hrabrosti da pokušam ponovo.

Danas mislim da Bog ima druge planove za mene, mnogo ljepše i korisnije, nego što su život u ovisnosti. Jednostavno želim biti živ sebi i drugima.

OVISNOST O MOBITELU

Doba mobilne telefonije pobrinula se za uključenje mobitela u sve sfere života. Mobiteli su danas zamjenili mnogo toga. Ne tako davno, kupovina dnevnih novina i čitanje uz kaficu skoro svima je bila redovna procedura. Za provjeru mailova bilo je potrebno prvo upaliti računar, sačekati dok se sistem podigne, pa tek onda krenuti sa kucanjem adrese u browseru. Za susrete sa dragim ljudima valjalo je tragati za vremenom i prilikom. Za neke druge aktivnosti trebalo je otići na isto toliko drugih strana. Danas svemu tome možemo pristupiti u par dodira po ekranu svog mobitela i prikupiti bogatstvo informacija, što znači promjene u određenim navikama.

Najveći ovisnici o modernim telefonima su studenti, pokazalo je istraživanje američkog Sveučilišta Baylor. Prema njemu, mlađi u dobi od 18 do 22 godine provode čak oko 10 sati na dan na surfanje, dopisivanje i telefoniranje, piše Daily Mail. Istraživači upozoravaju kako je mogućnost stvaranja ovisnosti sve stvarni-

ja, a čak 60% studenata priznaje da su ovisni o mobitelu. Pripadnice ljepšeg spola tome su podložnije nego muškarci, pa dok one u prosjeku provedu oko 10 sati na dan držeći mobitel u rukama. Muškarcima je mobitel u rukama oko osam sati. Najveći dio tog vremena odlazi na dopisivanje putem raznih aplikacija, a slijedi provjeravanje e-maila, društvenih mreža poput Facebooka te slušanje glazbe.

Što se nekada moralo čekati duži vremenski period danas putem mobitela stiže odmah. S tim su nastale i neke promjene društvenih navika, pa tako nema više svakodnevnog odlaska po novo izdanje dnevnih novina, kad usput možete razmijeniti po koju riječ u prolazu sa susjedom, nego sve što vam treba možete saznati odmah putem raznih web stranica a da ni ne izadete iz kuće. Sve važno što se dogodi na portalima se nađe jako brzo, dok će se isto u dnevnim novinama naći tek u sutrašnjem broju, a do tada će informacija drastično izgubiti na značenju jer

su je svi već pročitali na nekom od portala. S vremenom, objava informacija u kratkom periodu postalo je društvena norma. Tako su se norme promijenile i u drugim segmentima života.

Lako je šaliti se sa ovisnosti o mobilnim telefonima, međutim, za neke ljudе je to pravi problem. Sjedite u kafiću i vidite da za stolom nitko ni sa kim ne pričа, jer svako gleda u svoj telefon. U autobusu ste i sve što vidite oko sebe je gomila ljudi sa mobitelima za koje se čini kao da su im zalipljeni na ruke. Stojite u redu u prodavnici a netko tko stoji ispred vas još uvijek ne shvaćа da je došao njegov red jer je bio zauzet, pogađate već, svojim telefonom. Pričate sa sugovornikom i odjednom se zaustavite da biste izvadili telefon iz džepa, čime prioritet dajete telefonu a ne sugovorniku.

Gdje je granica koja se mora povući? Što smatrate nepristojnim? Jesu li mobilni telefoni ljudе zaista učinili nekulturnim i sa manjom manira? Nije li se razvila nova ovisnost - ovisnost o mobilnim telefonima? Zbog toga što imamo mobilne sa sobom cijelo vrijeme, možemo ih iskoristiti za popunjavanje praznina u danu, a mnogo praznina vezano je za neugodnosti u društvu, preciznije rečeno javnosti. Vađenje mobitela iz džepa dok čekate prijatelja u kafiću stavlja psihološku barijeru potencijalnim razgovorima sa strancem, ali vam isto tako osigurava komfor. Kritike sugeriraju da je manjak vremena provedenog u razmišljanju, zbog čega je niska mentalna aktivnost, može dovesti do problema sa kreativnošću i generalno mentalnim zdravljem. Možda je dobro da ponekad samo sjednete i razmišljate. Možda je recimo sanjarenje korisnije od kratkog videa čovjeka kojeg je udario bik dok je pravio selfi. Teško je reći sa sigurnošću jer za većinu nas nema jednostavnog načina za mjerjenje mentalnog zdravlja, ali je ova

prepostavka ipak vrlo moguća.

Mobitel je zapravo samo dobar alat koji, između ostalog, dobro obavlja posao povezivanja ljudi. Suptilna prisila ili nagon koji tjera ljudе da svako malо provjeravaju svoj telefon uglavnom je vezana za društvene medije, e-mail ili web pretraživanje. U manjem broju slučajeva, može producirati i ovisnost o kockanju ili igrama.

Izgleda pretjerano reći da mobiteli ubijaju društvene vještine, jer ih ljudi ne mogu ignorirati i koristiti ih samo po stvarnoj potrebi. Korištenje mobitela od strane jedne osobe unutar grupe pokreće val, oni su dali svima drugima priliku da provjeravaju svoje telefone, što je bolje nego samo sjediti i ništa ne raditi. Neki ljudi prepoznaju da je neprihvatljivo provjeravati telefone na poslu, ali će to ipak uraditi kad odu na pauzu u toalet ili u bar na piće.

Pitajmo se: Koliko često koristimo mobitel i je li zaista to u korisne svrhe? Budimo oni koji će vladati nad mobitelom, a ne da mobitel vlasti nama. Ako je ovo posljednje već prevladalo, doista se možemo zapitati jesmo li postali ovisnici o mobitelu.

Priredila: Marina Crnković

JOSIPOVO PISMO MAJCI

skoncentrirati na posao. Na kraju sam odlučio razvrgnuti zaruke. Previše sam je volio da bih to učinio javno.

Draga mama!
Mi smo još uvijek u Betlehemu – Marija, mali Isus i ja. Dogodilo se puno toga o čemu ti nisam mogao pričati prošloga ljeta. Tada mi ne bi povjerovala, a možda ti sada to mogu reći. Nadam se da ćeš razumjeti.

Ti znaš da sam oduvijek volio Mariju. Ti i tata ste me znali zadirkavati za nju dok je bila još djevojčica. Ona i njezin brat su se običavali igrati u našoj ulici. Naše obitelji su se družile. Ali, najteži dan u mome životu dogodio se prije nešto manje od godinu dana, kada sam imao dvadeset, a Marija tek petnaest godina. Sjećaš se toga dana, zar ne? Nevolje su započele nakon što smo se zaručili i dogovorili sve vezano za brak. Istoga proljeća Marija je iznenada otišla posjetiti svoju rođakinju Elizabetu u Judeju. Ostala je ondje puna tri mjeseca. Nakon što se vratila počela su šaputanja i govorkanja da je trudna.

Bio je tmuran dan kada sam je napokon suočio s tračevima. „Marija, - upitao sam je napokon – jesи li trudna?“ Pogled njezinih jasnih smeđih očiju pao je na moje. Klimnula je glavom. Nisam znao što bih joj rekao. „Tko?“, napokon sam zamucoao.

Spustila je pogled. „Josipe, - reče mi, - nema načina da ti to objasnim. Ne bi to razumio. Ali bih htjela da znaš da mi nije stalo ni do koga drugog osim do tebe.“ Ustala je, nježno mi uzela ruke u svoje, poljubila ih kao da joj je to posljednji put, a zatim se uputila kući. Mora da se kidala u sebi. Znam da ja jesam.

Ostatak dana sam pokušavao raditi svoje svakodnevne poslove. Čudno je kako se nisam ozlijedio. U početku sam bio ljut i svoje sam frustracije iskalio na vratima što sam ih pravio. Navirale su mi svakakve misli i nisam se mogao

mogao ti sjesti na veliki kamen. „Majko, - rekao sam - dovest ću Mariju kao svoju ženu u našu kuću. Možeš li napraviti mjesta za njezine stvari?“ Dugo si šutjela. „Znaš što će se pričati, zar ne sine?“, napokon si prozborka dok su ti oči svjetlucale. „Da, majko, znam.“ Glas ti je počeo rasti. „Da ti je otac živ, kažem ti, imao bi ti što reći. Upravo o tome što ti se događa prije vjenčanja. Sramoćenje obitelji i svega. Ti... ti i Marija biste se trebali sramiti samih sebe!“ Nikada mi ne bi povjerovala sve i da sam ti pokušao objasnit, zato i nisam. Da je andeo govorio s tobom, tada me ne bi onako prezirala. „Majko, činim ispravnu stvar“, rekao sam. Zatim sam počeo govorit kao da sam ja glava kuće. „Kada ona dođe ne želim ni riječi o svemu ovome, promrmljao sam. Ona je tvoja nevjesta i poštivat ćeš je. Trebat će tvoju pomoći kako bi se mogla nositi s dugim jezicima naših susjeda.“ Žao mi je, majko. Nisi to zasluzila. Pokušala si ljutita ustati. „Majko, - promucao sam - trebam te.“ Uzela si moju ruku i ustala na noge, a u tvojim očima je nestalo one vatre. „Možeš računati na mene, Josipe“, rekla si dok si me dugo grlila. To si uistinu i mislila. Nikada više nisam čuo ni riječi. Nijedna nevjesta ne bi mogla poželjeti bolju svekrvu nego što si ti bila u onih par mjeseci. Majko, nakon što sam otišao od tebe uputio sam se Marijinoj kući i pokucao na vrata. Njezina majka je dugo gledala u mene nakon što je otvorila vrata. „Josip je“, izgovorila je moje ime gotovo grcajući. Moja malena Marija je izašla uplakana. Prepostavljam da je očekivala kako ću je ostaviti. Oči su joj bile crvene i natečene. Mogu samo zamisliti što su joj roditelji sve rekli. Udaljili smo se malo od kuće. Izgledala je tako mlado i preplašeno. „Marijo, spakiraj svoje stvari“, rekao sam joj nježno. „Vodim te kući da mi budeš žena.“ Josipe! Zagrlila me je najjače što je

mogao ti sjesti na veliki kamen. „Majko, - rekao sam - dovest ću Mariju kao svoju ženu u našu kuću. Možeš li napraviti mjesta za njezine stvari?“ Dugo si šutjela. „Znaš što će se pričati, zar ne sine?“, napokon si prozborka dok su ti oči svjetlucale. „Da, majko, znam.“ Glas ti je počeo rasti. „Da ti je otac živ, kažem ti, imao bi ti što reći. Upravo o tome što ti se događa prije vjenčanja. Sramoćenje obitelji i svega. Ti... ti i Marija biste se trebali sramiti samih sebe!“ Nikada mi ne bi povjerovala sve i da sam ti pokušao objasnit, zato i nisam. Da je andeo govorio s tobom, tada me ne bi onako prezirala. „Majko, činim ispravnu stvar“, rekao sam. Zatim sam počeo govorit kao da sam ja glava kuće. „Kada ona dođe ne želim ni riječi o svemu ovome, promrmljao sam. Ona je tvoja nevjesta i poštivat ćeš je. Trebat će tvoju pomoći kako bi se mogla nositi s dugim jezicima naših susjeda.“ Žao mi je, majko. Nisi to zasluzila. Pokušala si ljutita ustati. „Majko, - promucao sam - trebam te.“ Uzela si moju ruku i ustala na noge, a u tvojim očima je nestalo one vatre. „Možeš računati na mene, Josipe“, rekla si dok si me dugo grlila. To si uistinu i mislila. Nikada više nisam čuo ni riječi. Nijedna nevjesta ne bi mogla poželjeti bolju svekrvu nego što si ti bila u onih par mjeseci. Majko, nakon što sam otišao od tebe uputio sam se Marijinoj kući i pokucao na vrata. Njezina majka je dugo gledala u mene nakon što je otvorila vrata. „Josip je“, izgovorila je moje ime gotovo grcajući. Moja malena Marija je izašla uplakana. Prepostavljam da je očekivala kako ću je ostaviti. Oči su joj bile crvene i natečene. Mogu samo zamisliti što su joj roditelji sve rekli. Udaljili smo se malo od kuće. Izgledala je tako mlado i preplašeno. „Marijo, spakiraj svoje stvari“, rekao sam joj nježno. „Vodim te kući da mi budeš žena.“ Josipe! Zagrlila me je najjače što je

Piše: Dr. Ralph F. WILSON

mogla. Majko, nisam znao da je tako jaka. Rekao sam joj što sam planirao. „Otići ćemo do kuće rabina Ezera još ovoga tjedna i obaviti ceremoniju.“ Znam, majko, da je to bilo prilično iznenada, ali mislio sam da je to najbolje i za nju i za mene, ali i za dijete.

„Marijo, sve ako naši prijatelji i ne dođu, barem se nas dvoje možemo obvezati na ljubav pred Bogom.“ Zastao sam malo. „Mislim da će moja majka doći. Možda i tvoja prijateljica Rebeka dođe ako joj otac dopusti. A twoj roditelji?“ Mogao sam osjetiti kako se trese dok je tiho jecala. „Marijo“, rekao sam, osjećajući neku hrabrost. „Bez obzira što drugi kažu o tebi, ponosan sam što ćeš mi biti žena. Dobro ću se brinuti o tebi. Obećao sam to Bogu.“ Pogledala me. Snizio sam glas. Marijo, sinoć sam sanjao jedan san. Vidio sam andela. Znam sve. Patnja koja joj se očrtavala na licu iznenada je nestala. Bila je blistava kada smo se okrenuli od kuće i uputili se zajedno na brežuljak. Upravo tada na dvorište je istrčala njezina majka. „Stanite“, pozvala nas je. Mora da je sve slušala iza vrata. Suze su joj tekle niz lice. „Pozvat ću ti oca“, povikala je vidno pogodjena emocijama. „Mi ćemo, - plakala je skupljajući svoju suknu - mi ćemo, - klicala je trčeći da potraži muža. „Mi ćemo... imat ćemo svadbu!“ Tako je to bilo, majko. Hvala ti što si bila uz nas. Pisat ću ti uskoro.

Voli te tvoj sin Josip

BILLIE HOLIDAY LADY SINGS THE BLUES

Piše: prof. Dušan Uzelac

Legendarna američka pjevačica Billie Holiday (rođena 7.4.1915), svakako je jedna od najvećih interpretatora jazz-a i bluesa svih vremena. Svojim iznimnim, gotovo instrumentalnim pjevanjem, našla se u prvoj polovici 20. stoljeća među vodećim izvođačima bluesa i swinga, osobito prepoznatljiva po duboko osjećajnom i intimnom načinu interpretiranja.

Svoje prve nastupe imala je u Harlemu, nakon čega ju je otkrio glazbeni producent John Hammond. Sa 18 godina održala je prve zajedničke nastupe s Benny-jem Goodman-om i snimila prvu pjesmu "Mother's Son in Law". Tako je otpočela graditi svoj glazbeni stil unutar jazz-a i bluesa.

Iako sama nije napisala veliki broj pjesama, neke od njih podigle su glazbene standarde vremena na viši nivo. Izdvajaju se svojom ljepotom "God Bless the Child", "Don't Explain", "Fine and Mellow" i "Lady Sings the Blues", istinski jazz classici! Billie Holiday s imala je i obrade poznatih pjesama, a nerijetko je uspijevala dati im vlastiti pečat kao u hitovima "Easy Living" i "Strange Fruit".

Kraljica bluesa je gotovo cijeli svoj životni vijek provela ovisna o drogama. Pušila je marihuanu od rane mladosti, često se opijala, ali potpuno ju je uništoio heroin. Pored toga, protiv nje su vođeni sudski procesi zbog nedopuštenog posjedovanja droge, a i njen privatni život bio je turbulentan, kao i pjesme koje je pjevala, melankolične i erotične balade i gorke priče New York-škog Harlema.

Njen težak život, obilježen rasnom diskriminacijom i segregacijom s jedne i ovisnošću od droge i alkohola s druge, te burnim ljubavnim aferama, smatraju se nekom vrstom preteče rock and roll načina života.

Svoju posljednju ploču snimila je u ožujku 1959., a te iste godine 17. srpnja u svojoj 44. umrla je u New York-u gdje je i sahranjena.

ZAJEDNICE ZA ODVIKAVANJE OD OVISNOSTI:

"ZEMLJA ŽIVIH"

Zmaj Jovina 4 (u pasažu)
21000 Novi Sad
(021)544-708

"MILOSRDNI OTAC"

Bijakovići bb
88266 Međugorje - Bosna i Hercegovina
+387(0)63 475-707

"CENACOLO"

Dvorac Lovrečina grad
Kučari 1
10340 Vrbovac - Hrvatska
+385(0)2726-515
mob. 00381992726-515

IMA LJUDI KOJI
PRIMIJETE BOGA
SAMO KAD SE
S NJIME SUDARE!

Božidar Prosenjak

